

O litefuc no mitakaway

Iti: ya ho, ira ko cecay tadamatoka:ay a tamdaw, ano o maan ho a dafongan ko kaolahan ningra ma'araway ho no mata nira ko maamaan i, awaay to ko 'osaw matakaw to nira. O mipariri'an no niyaro'ay a koko' o maymay ato kahirahira no mipaloma a losay, maeminay ningra a mitakaw.

Ira ko cecay a romi'ad, masa'opo ko niyaro'ay a tamdaw masasowal to samaanen a militefuc kona tamdaw sa! nga' macenon mitakaw sa ko kasasowal no finawlan, 'alomanay ko mapili'ay to pinangan nira. Ano pakonira han ko pitatakaw nona tamdaw i, lahedaw lahedaw sato ko mipalomaan a losay ato nipariri'an a pinanowang no mita. Misaharaterateng to a misahalaka ko finawlan, sowal sa! Ano maleda' no foti' cingra itiya, lipalawen no mita a mipalit ketonen no mita ko tarodo' ningra, nga' macenon cato pilaliyaw a mitatakaw sa ko kasasowal no finawlan.

Marawed sato ko lafii, maleda' to ko foti' noya mitakaway a tamdaw, oni to 'alomanay samadah sa a micomod i kafoti'an, ma'araw to no 'alomanay tangsol reken han to nangra a mipalit, itiya! Tengtengen to ko tarodo' nira a miketon.

Naitiya mataraw to ko pakatengilay tona demak, saka awaay to ko mitatakaway a tamdaw i niyaro', nawhan matalaw to cangra to hatiniay a

pilitefuc no fanawlan. Sowal sa ko malitengay. “ Ano mananam mitatakaw, to dafong ato pinanowang no tao i, oyanan to ko pinangan nira a tahada'oc ko rakat no 'orip a mitataw sa! ”

I 'ayaw ira ko cecay mitakaway to kolong a tamdaw, nengneng han ningra awa:ay ko tamdamdaw, harateng sa cingra ano takawen no mako kona kolong, awa ko mafana'ay to pitakaw ako sa ko harateng ningra, nika tocila sato a romi'ad, lomowad cingra na mafoti', cowa to ka nga'ay romakat, mihecad to rakat no kolong ko rakat ningra. O ninian ko katinakoan no malitengay, mitakaw kako awaay ko mafana'ay, awaay ko paka'araway aka ka saan ko harateng.

Ya misaharaterateng ho kiso to sapitakawaw i mafana'ay to ko awaay ma'araw to harateng no miso, iraay ko mitapalay to demak no mita. Sowal sa ko malitengay! Ano ma'araw no miso ko matefaday a payci, patikoen tayra toya pakahidayay a tamdaw, ano alaen no miso, i kaka ko malahedaway no miso saan. O ninian a tinako ato pasifana' no malitengay, haratengen no mita, o saka latamdaw no mita ko sowal no malitengay.

小偷的處罰

以前，有個好吃懶做的人，只要他看過、喜歡的東西，就連村子裡養的雞、鴨、農作物都不放過。

有天，部落的人聚在一起：「我們的東西和牲畜都快被他偷光，要想點辦法來阻止！我們趁著他睡著時把他綁起來」。夜晚，小偷進入了夢鄉，眾人悄悄的進到屋子，把他給綁了起來，壓住他把小指頭給踩了。從那時起，村子裡不再有小偷，因為他們都害怕這個懲罰。耆老說：「如果我們習慣偷牲畜，我們走路的方式也會跟牲畜一樣。」

很早以前，有個偷牛者，趁四下無人偷了牛！，但是，過沒多久，他卻不能像常人一樣的走路，走起路來像牛一樣，雙手雙腳趴著走。

人在做，天在看，我們以為行為能瞞天過海，然而，天上的神已睜大了眼在看著我們。耆老說：「即使是在地上撿到了錢，也要想辦法還給失主，如果佔為己有，我們失去的會更多。」

我們要聽從長輩的勸誡與教導。